

การใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและแก้ไขปัญหาอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากร

นายประยงค์ ลีริประเสริฐกิจป

ศูนย์วิทยาเขตพยาบาล
006851
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๓

I16393746

LEGAL MEASURES IN CONTROLLING AND SOLVING PROBLEMS OF POPULATION

GROWTH RATE

Mr. Prayong Siriprasertsilp

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวขอวิทยานิพนธ์	การใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและแก้ไขปัญหาอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากร
โดย	นายประยงค์ สิริประเสริฐศิลป์
ภาควิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัยศิริ ชำนาญเวช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุญมาก)

คณบดีกรรมการส่วนวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประลักษณ์ ไชยวีไลกุล)

..... กรรมการ
(ดร.ไพรินทร์ พิพัฒนกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วินัยศิริ ชำนาญเวช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิชัยศักดิ์ หรายางกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์	การใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและแก้ไขข้อกฎหมายอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากร
ชื่อนิสิต	นายประยงค์ สิริประเสริฐกิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมลศิริ ช้านาญเวช
ภาควิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	๒๕๖๖

บพคดยอ

อัตราการเพิ่มของประชากรที่สูงก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ หลายประการ เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม การขาดแคลนอาหาร ความต้องการพื้นที่ที่ทำกินเพิ่มขึ้น การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ภาระทางภาคภูมิเสื่อมโทรม

วิทยานิพนธ์นี้ได้ศึกษา ค้นคว้า วิจัยกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือมีผล หรือเกี่ยวพันกับการเกิด การเจริญพันธุ์ การดำเนินการดังกล่าวจะทำให้เห็นความสัมพันธ์ ของกฎหมายต่อบัญชาติประชากร อันจะมีส่วนช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ การทราบด้วย และเห็นความสำคัญเพิ่มขึ้นในการใช้มาตรการทางกฎหมายประสานกับมาตรการอื่น ๆ (เช่น การวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิด การให้ความรู้ด้านประชากรศึกษา) ในการ ควบคุมและแก้ไขข้อกฎหมายอัตราการเพิ่มของประชากร และจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สี่ พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ซึ่งมีเป้าหมายในการลดอัตราการเพิ่มของประชากรและแนะนำให้บทวนกฎหมาย และ ประเมินในการแก้ไขข้อกฎหมาย และจากการศึกษาอาจสรุปและเสนอแนะไว้โดยย่อ ดังนี้

๑. กฎหมายครอบครัว

อายุคำสูดในการสมรส ความประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕

ซึ่งได้ใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ การสมรสจะทำได้ต่อเมื่อชายและ หญิงมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ (มาตรา ๑๘๔) ก่อนการแก้ไขกฎหมายนี้ชายจะทำการ

สมรสได้ต่อเมื่อมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ และหญิงมีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์แล้ว การยกอายุขันต่างของ การสมรสของหญิง เป็นเงื่อนไขหนึ่งที่จะทำให้บุคคลทำการสมรสชาลง และมีผลทำให้มีบุตร ชาลง

การมีค่าสมรสหดหายคน ชายหรือหญิงจะทำการสมรสในขณะที่ตนมีค่าสมรสอยู่ ในไก่ (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๒) แต่ตามข้อเท็จจริงบทบัญญัตินี้ไม่มี การฝ่าฝืนอยู่เสมอ มาตราการทางกฎหมาย คือ ควรบัญญัติความผิดและกำหนดโทษสำหรับ บุคคลที่ทำการสมรสใหม่ก่อนการลื้นลูกของการสมรส

๒. กฎหมายภาษี

การหักลดหย่อนโดยจำกัดจำนวนบุตร การหักลดหย่อนเงินโภคเพียงประเมินให้ แก่บุตรชอบด้วยกฎหมาย หรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้รวมทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามี หรือภริยาของผู้มีเงินได้ คือ บุตรที่เกิดหลัง พ.ศ.๒๕๒๙ หรือที่ได้รับเป็นบุตรบุญธรรมในหรือ หลัง พ.ศ.๒๕๒๙ คนละ ๓,๐๐๐ บาท แต่รวมกันไม่เกินสามคน (ประมวลรัษฎากร มาตรา ๔๗ (๑) (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๒๙) การจำกัดการลดภาษีตามจำนวนบุตร เป็นมาตรการที่ไม่จุใจต่อการมีบุตรหดหายคน

๓. กฎหมายสวัสดิการ

การจำกัดสิทธิและประโยชน์ทางสวัสดิการสังคมตามจำนวนบุตร

การช่วยเหลือบุตร ราชการ ลูกจ้างประจำมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือทาง การเงินเป็นรายเดือนแก่บุตร เป็นจำนวนสามคน (พระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการ ช่วยเหลือบุตร พ.ศ.๒๕๒๙ มาตรา ๕) พระราชบัญญัตินี้มีเหตุผลที่จะให้สอดคล้องกับนโยบาย การวางแผนครอบครัวของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สี่ พ.ศ.๒๕๒๐ – ๒๕๒๔

การช่วยเหลือทางการศึกษาแก่บุตร ราชการและลูกจ้าง ฯลฯ ได้รับเงิน สวัสดิการ เกี่ยวกับการศึกษาของบุตร (พระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการศึกษาของ บุตร พ.ศ.๒๕๒๐ มาตรา ๓, ๕) โดยไม่ถูกจำกัดจำนวนบุตร

การให้การรักษาพยาบาลแก่บุตร ราชการและลูกจ้างประจำ ฯลฯ มีสิทธิ ที่จะได้รับการรักษาพยาบาลสำหรับบุตร (พระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการรักษา พยาบาล พ.ศ.๒๕๒๙ มาตรา ๓, ๕) โดยไม่จำกัดจำนวนบุตร

มาตรการทางกฎหมายสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางการศึกษา และการรักษาพยาบาลสำหรับบุตร คือ จำกัดจำนวนบุตรที่จะได้รับสวัสดิการทางการเงินเหล่านี้

หลักการของการจำกัดสิทธิและประโยชน์ของสวัสดิการตามจำนวนบุตรที่ได้กล่าวมาข้างต้น อาจจะนำไปใช้กับพนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างทั่วไป หรือประชาชนในการได้รับสิทธิและประโยชน์หรือความช่วยเหลือจากรัฐวิสาหกิจ นายจ้าง หรือรัฐ ในลักษณะเดียวกัน

๔. กฎหมายแรงงาน

การจำกัดการลาคลอดโดยจ่ายค่าจ้างตามจำนวนบุตร ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีลูกที่จะลาคลอดโดยได้รับค่าจ้าง (ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุ้มครองแรงงานลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๐๕ ข้อ ๑๙) สิทธินี้ไม่จำกัดว่าจะเป็นการลาครึ่งหรือมีบุตรกี่คน มาตรการทางกฎหมายคือ จำกัดการลาคลอดโดยจ่ายค่าจ้างให้ตามจำนวนบุตรที่จะได้กำหนดนัดการมีบุตรมากกว่าที่กำหนดจะได้รับสิทธิเพียงลาคลอดแต่ไม่ได้รับค่าจ้าง

๕. กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิสตรี ชายและหญิงมีลูกเท่าเทียมกัน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๐๗ ซึ่งถูกยกเลิกแล้ว) ก่อให้เกิดการยกเลิก แก้ไขและออกกฎหมาย เช่น การยกเลิกมาตราัญญัติภูมิปัญญาที่ให้ทำการสมรสไม่สามารถกระทำการใดที่ผูกพันสินบริคณ์โดยปราศจากความยินยอมของสามี สามีเป็นผู้จัดการสินบริคณ์ เป็นหัวหน้าในครัวเรือน เป็นผู้เลือกที่อยู่ อำนวยปกครองอยู่แก่บุคคล เป็นตน การออกบทบัญญัติใหม่ ให้สามีและภรรยาเป็นผู้จัดการสินสมรสร่วมกัน (พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๐๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ. ๕ ซึ่งได้ใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ. ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ได้ตราไว้ใหม่ พ.ศ.๒๕๐๙) นอกจากนั้น การยกเว้นแรงงานสตรีและการให้การปฏิบัติเท่าเทียมกับชาย เช่น การรับเข้าทำงาน ค่าจ้าง ความก้าวหน้าของอาชีพ การศึกษาและอื่น ๆ เหล่านี้ จะช่วยให้สตรีมีบทบาทและส่วนร่วมเพิ่มขึ้นในการแก้ปัญหาสังคม อันอาจทำให้สตรีไม่ประสบที่จะมีบุตรหลาภยคน หรือช่วยแก้ปัญหาบุคคล มารดาเป็นบุตรหลาภยคนเพื่อเลือกเพศที่ต้องการ

๖. กฎหมายยา

การโฆษณาขายยา การโฆษณาขายยาจะห้ามไม่ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาคุณ

ดำเนิน ยกเว้นการโฆษณาในสลากรหรือเอกสารกำกับยา และการโฆษณาชื่อกระบวนการทำโภคทรง ต่อไปประกอบโดยศึกษา (พ.ร.บ.ยา พ.ศ.๒๔๙๐ มาตรา ๔๔ (๕), และวรรคท้าย) บทบัญญัติหนอนข้างจำกัดการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการควบคุมการเก็บคลังสารและแต่งตัว จะผ่อนคลายโดยการแก้ไขว่า การโฆษณาเขียนนั้นจะกระทำได้ถึงแม้ว่าจะให้ทองได้รับอนุญาต และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดก็ตาม ก็อาจอ้างให้เกิดปัญหาทางศีลธรรม ความปลอดภัยหรือ อันตรายต่อไปได้

๓. การทำแห้ง การทำแห้งได้รับการยอมรับในกรณีที่จำเป็นต้องกระทำเนื่องจาก สุขภาพของหญิง หรือหญิงมีครรภ์ เนื่องจากการกระทำผิดเกี่ยวกับการชั่งน้ำหนัก กระทำชำเรา ลอกใบหรือซักพายไปเพื่อการอนามัยชั่งหญิงหรือเค็มหญิง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๕ ผู้ใดฐานที่มีเหตุผลบางประการที่ควรจะได้รับการยอมรับสำหรับการทำแห้ง คือ

๑. หากเด็กเกิดมาจะเป็นการเสี่ยงมากที่จะเกิดมาด้วยความไม่สมบูรณ์ทาง ร่างกายหรือจิตใจเป็นอย่างมาก.

๒. เมื่อการมีครรภ์เป็นผลจากความล้มเหลวทางเศรษฐกิจห่วงぶุคคลนี้คงห้าม ทำการสมรสกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๐ (เป็นญาติสืบสาโลทิต โภคทรงขึ้นไปหรือลงมา เป็นพี่น้องร่วมบิดา มารดา หรือร่วมแม่บิดา หรือมารดา)

๓. ถ้าหญิงอายุต่ำกว่าสิบห้าปี และยังไม่สมรส

ผู้ใดความคิดที่ก้าวน้ำอัน ๆ สำหรับการทำแห้งซึ่งยังคงไม่ได้รับการยอมรับโดย ทั่วไปในขณะนี้ แต่ควรจะได้รับการพิจารณาด้วย คือ การตั้งครรภ์ต่อไปจะเสี่ยงอันตรายต่อ สุขภาพทางกายหรือจิตใจของเด็กที่มีวิถีชีวิตรอยู่ของครอบครัวมากกว่าถ้าการทำแห้งจะถูกกระทำ ; เหตุผลทางเศรษฐกิจ márคามีบุตรหล่ายคน ; ความล้มเหลวของกรรมการทำ เนิด

การทำหมัน ไม่มีกฎหมายจำกัดเงื่อนไขสำหรับการทำหมันอย่างการทำแห้ง มี การทำหมันหญิงโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมในทางวิชาการ และความจำเป็นในค้าน เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนภาวะแวดล้อมอื่น ๆ ของครอบครัว (ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๔๘๕) ผู้ใดที่มีความกังวลขวางและสามารถคุกคามขยายได้ ไม่มีการทำหมัน โภคการบังคับ

๒. การใช้กฎหมายที่มีอยู่ การบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่เพื่อเกี่ยวข้องหรือมีผลในการเร้าใจ หรือสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาประชาชน โดยเหตุผลที่ว่า กฎหมายเหล่านี้มีผลโดยต่อบุคคลบางคนหรือประชาชนบางกลุ่ม ดูเชิงไม่คุ้มคิดามงหนูภูติ เช่น เงื่อนไขของการสมรส เกี่ยวกับอายุสมรส ความลับพันธ์ทางสาโลหิต การจดทะเบียนการสมรส (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๔, ๑๔๖, ๑๔๗ ฯลฯ) การจดทะเบียนการเก็บและการถ่าย (พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร มาตรา ๑๑, ๑๔, ๒๔) การส่งตัวบุคคลต่างด้าวผู้ซึ่งเข้ามาหรืออยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตกับ โทษสำหรับการดำเนินกิจกรรมในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต (พ.ร.บ.คนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๕๖, ๕๙) การห้ามการทำงานสำหรับคนต่างด้าว (พระราชบัญญัติกำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๔) . . . ฯลฯ

๓. การจำกัดจำนวนบุตรอาจจำเป็นภายในอนาคตอันใกล้ที่เห็น ตามมาตรการอื่น ๆ ที่กล่าวมาไม่เป็นผล.

ศูนย์วิทยทรัพยากร สุภาพลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Legal Measures in Controlling and Solving Problems
of Population Growth Rate

Name   Mr. Prayong Siriprasertsilp

Thesis Advisor   Assistant Professor Wimolsiri Jamnarnwej

Department   Law

Academic Year   1979

ABSTRACT

High population growth rate causes problems, such as economic and social problems, shortage of food, more need for land, depletion of natural resources, environmental degradation, etc.

This thesis is a study and research of laws dealing directly or affecting or relating to birth and fertility. The working of various methods will make us see the relationship between law and population of which may add more knowledge, understanding, realization of the significance in using legal measures to coordinate with others (e.g., family planning, birth control, giving the knowledge of population education) in controlling and solving population problems, and will accord with one of the national development objectives of the Fourth National Economic and Social Development Plan (1977 - 1981), that is to reduce population growth rate by revising laws and regulations to solve the problems. By studying, the conclusion and suggestion can be summarized as follow. :

1. Family Law

Minimum Marriage Age. Generally, marriage can take

place only if the man and the woman have attained their seventeenth year of age under the Civil and Commercial Code Book V which were promulgated by the Act Promulgating the Revised Provisions of Book V of the Civil and Commercial Code 1976. Prior to this, a man can marry when he has attained his seventeenth year of age and a woman her fifteenth year of age. The raising of minimum marriage age is to delay marriage which in turn delays having children.

Polygamy. A marriage cannot take place if the man or woman is already the spouse of an other person (The Civil and Commercial Code Section 1452), if this provision is infringed, the offence entails punishment on a married person entering a new marriage before the dissolution of the existing marriage.

2. Tax Law

Deductive Allowance for a Certain Number of Children.

A deductive allowance be permitted on legitimate or adoptive child of the income earner including a legitimate child of the income earning spouses, that is a child born after 1979 or adopted in or after 1979, a deductive allowance shall be 3,000 baht per each child, but not exceeding a total of three children (The Emergency Decree Amending the Revenue Code (No. 5) 1978). Limiting tax exemptions for only a certain number of children is to discourage having too many children.

3. Social Welfare Law

Limitation of Rights and Benefits of Social Welfare

in accordance with Number of Children

Child Allowance. Government officials and permanent employees have a right to receive a monthly financial aid for a

number of three children under the Royal Decree for Financial Welfare Concerning with Child Allowance 1978. This Royal Decree was designed to implement the family planning policy of the Fourth National Economic and Social Development Plan (1977 - 1981).

Education Grant for Children. Government officials and permanent employees etc. receive financial welfare for child education (Royal Decree for Financial Welfare Concerning with Child Education 1977) without limiting number of children.

Expense of Medical Treatment for Children. Government officials and permanent employees etc. have a right to receive medical expenses for children (Royal Decree for Financial Welfare Concerning with Medical Treatment 1977) without limiting number of children.

Legal measure for education grant and expense of medical treatment for children are to limit number of children to receive these financial welfares.

The principle of limiting rights and benefits of social welfare for a certain number of children as having said before may also apply to officials and employees of state enterprises, general employees or people receiving rights, benefits or aids from state enterprises, employers or state in the same circumstance.

4. Labour Law

Limitation of Maternity Leave with Pay for a Number of Children. Women employees have right for maternity leave with pay (Notification of Interior Minister Re. : Labour Protection dated 16 th April, 1972), This right does not limit neither how many times

they leave or how many children they have. Legal measure is to limit maternity leave with pay for a number of children, and the mother may receive only maternity leave but without pay for additional children.

5. Law Concerning Women Rights. Men and women have equal rights (Constitution of the Kingdom of Thailand 1974, which was repealed) entails repealing, amending, and enacting of laws, such as the repealing of a provision that a married woman can not do any act binding Sin Borikhon (tenancy in common of a marriage) without a permission of her husband ; the husband is the manager of the Sin - Borikhon, the head of the conjugal union, he chooses the place of residence ; the parental power belongs to the father, etc., the enactment of the provision that the husband and wife are co - manager of the Sin Somros (Civil and Commercial Code Amendment Act (No. 8) 1976 , Civil and Commercial Code Book V which were promulgated by the Act Promulgating the Provisions of Book V of the Civil and Commercial Code 1976) ; furthermore, acceptance of women labour as equal as men, for example recruitment, wages, progress of profession, education and others, these would help the women have more role and participation in solving social problems, and they may desire not to have many children in order to choose the number of sex.

6. Drug Act

Advertisement for the Sale of Drug. An advertisement for a sale of a drug shall not cause to be understood that it is a birth control drug with the exception for the statement on the label or accompanying leaflet of a drug and an advertisement directed to a medical practitioner (Drug Act 1967). This provision rather limits

the dissemination of birth control information to the public, but to loosen it by amending that such advertisement shall be done even if this has to follow the conditions set by the licensor. But this may cause moral problem and may not be safe or might be harmful to drug users.

7. Abortion. Abortion may be approved if it is performed on the grounds that it is necessary for the sake of the women's health or that the woman is pregnant on account of the commission of the offence mentioned in the Penal Code (Offences relating to sexual intercourse, procuring, seducing or taking away for indecent act). Some other reasonable grounds should be approved for abortion. :

- 1) There is a substantial risk that if the child were born, it would suffer from such physical or mental abnormalities as to be seriously handicapped.
- 2) When the pregnancy results from sexual relations between person who are prohibited from marrying each other under Article 1450 of the Commercial and Civil Code (Blood relations in the direct ascendant or descendant line, or brother or sister of full or half blood).
- 3) If a woman is under fifteen years of age, and unmarried.

Other more liberal ideas for abortion which is still not generally approved but should be considered are : the continuance of pregnancy would involve risk of injury to the physical or mental health of any existing children of the family, and this is greater than if the pregnancy were terminated ; economic reason, having too

many children ; contraceptive failure.

Sterilization. There is no law limiting conditions for sterilization as abortion. Woman sterilization may be performed on the grounds of academic efficiency and according to economic and social necessity including with other circumstances of the family (An administrative regulation of the Minister of Public Health 1962), those grounds are liberal and could be interpreted extensively. There is no compulsory sterilization.

8. The Application of the Existing Laws. To enforce the existing laws which deal with or affect on instigation or support in solving population problem by reason that these laws are less effective to some person or group of people who do not follow the provisions such as conditions of marriage about marriage age, blood relations, register of marriage (Civil and Commercial Code) ; a register of birth and death (The Registration of Inhabitants Act) ; repatriation of aliens who have entered or been in the Kingdom without permission (Immigration Act 1979) ; the prohibition of works for aliens to undertake (Royal Decree Stipulating Work in the Occupation and Profession which are Prohibited to Aliens 1979).

9. The limitation of the number of children may be possible within the foreseeable future if other measures which have already said are ineffective.

กิติกรรมประกาศ

การเขียนวิทยานิพนธ์นี้ได้รับความช่วยเหลือและความร่วมมือจากบุคคลดังนี้ที่มีส่วนสนับสนุนต่อความสำเร็จการศึกษาและผลงานการวิจัย คัณฑีคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมลศิริ ชำนาญเวช คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบในภาค เชื่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โภศด ไสวภาควิชิตา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุณาครว佳 แก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ บุคคลหลายท่านอันได้แก่ นายแพทย์ประกอบ ศูจินดา ปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายสมาน แสงมลี รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ต.อ.นายแพทย์ ธรรม อาศนะเสน เลขานิการแพทย์สภा นายธงชัย รามิลักษณ์ ผู้อำนวยการกองตรวจสอบและทะเบียนประจำสำนักงาน ก.พ. นราฯ เอก สุพานนา สุกุด หัวหน้ากองระเบียบการ กรมสื่อสารฯ ดร.ยงยุทธ สาระสมบัติ กองแผนงาน สาธารณสุข นายเสถียร ไอยะพูน หัวหน้าฝ่ายแผนงานและติดตามผล กองโรคเรื้อรัง ให้ความช่วยเหลือในการค้นคว้า เช่น ให้คำแนะนำถึงแหล่งข้อมูล ให้เอกสาร ข้อมูลตัวเลข คำอธิบายหรือรายละเอียดของข้อข้อที่ต้อง ๆ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทั้ง ๔ ท่าน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ประเสริฐ ไสวไกรฤกษ์ หัวหน้าภาควิชา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ดร. ไพบูลย์ พิพัฒนกุล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมลศิริ ชำนาญเวช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิริยาศักดิ์ หารายางกุร คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แนะนำแก้ไขขอบพร่องท่าง ๆ ในด้านการพิมพ์ ได้รับความช่วยเหลือจาก คุณกาญจน์ พาหุสัจจะลักษณ์ คุณพรศักดิ์ ศรันวินทร์ จึงขอขอบคุณคุณที่ได้กล่าวนามมาช่างตันไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิจกรรมประจำปี	๓
รายการตารางประกอบ	๔
บทที่	
๑. บทนำ	๕
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๕
วัตถุประสงค์	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๖
วิธีที่จะดำเนินการวิจัย	๖
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิจัย	๗
๒. อัตราการเพิ่มของประชากรกับปัญหาต่าง ๆ	๘
ประชากร	๙
อัตราการเกิด	๙
อัตราการตาย	๑๐
อัตราการเพิ่ม	๑๑
ก. อัตราการเพิ่มโดยธรรมชาติ	๑๑
ข. อัตราการเพิ่มแต่ละปี	๑๕
ขนาดของครอบครัว	๑๘
การคาดคะเนประชากรในอนาคต	๒๐
ปัญหาประชากร	๒๐
๓. มาตรการในการควบคุมและแก้ไข	๒๑
มาตรการของหน่วยงานเอกชน	๒๑

	หน้า
มาตราการของรัฐ	๓๙
มาตราการของหน่วยงานของรัฐ	๔๔
มาตราการขององค์กรระหว่างประเทศ	๔๕
ปัญหาอุบัติกรรศาสตร์	๖๐
สรุปข้อเสนอแนะ	๖๖
๔. มาตราการทางกฎหมาย	๖๗
กฎหมายครอบครัว	๖๗
ก. เงื่อนไขแห่งการสมรสเรื่องอายุ	๖๘
๑) อายุการสมรสตามกฎหมาย	๖๘
๒) อายุการสมรสของบางประเทศ	๖๙
๓) ข้อผ่อนคลายเรื่องอายุ	๗๐
๔) มาตราการบังคับ	๗๑
๕. ปฏิบัติฯ อนุสัญญา มติที่เกี่ยวกับเรื่องอายุ	๗๖
๖. อายุการสมรสตามข้อเท็จจริง	๗๗
๗. การมีคุณสมรสให้คน	๗๙
๑) การห้ามมีคุณสมรสให้คน	๗๙
๒) กฎหมายห้ามมีคุณสมรสให้คน	๗๙
๓) บทบัญญัติบังคับ	๗๙
๔) บทบัญญัติบังคับในทางแพ่ง	๘๐
๕) บทบัญญัติบังคับในทางอาญา	๘๑
๖. การอนุญาตให้มีคุณสมรสให้คน	๘๑
๗) กฎหมายอนุญาต	๘๑
๘) เงื่อนไขการอนุญาต	๘๑
๙. การมีคุณสมรสตามความเป็นจริง	๘๑

หน้า	
ก. การตรวจสอบสุขภาพก่อนสมรส	๙๘
กฎหมายภาคี	๙๐
ประมวลรัชฎากร	๙๐
การหักลดหย่อนเงินโค้พึงประเมิน	๙๙
การจำกัดการหักลดหย่อนเงินโค้พึงประเมิน	๔๕
กฎหมายสวัสดิการ	๙๗
กฎหมายสงเคราะห์ช่วยเหลือบุตร	๙๙
พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้มีบุตรมาก พ.ศ.๒๔๙๙	๙๙
พระราชบัญญัติเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการช่วยเหลือบุตร พ.ศ.	
๒๔๙๙	๙๐๐
พระราชบัญญัติเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.	
๒๔๖๐	๙๐๖
พระราชบัญญัติเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ.	
๒๔๖๑	๙๐๘
กฎหมายประกันสังคม	๙๑๒
พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.๒๔๙๗	๙๑๒
ผลตอบปัญหาประชากร	๙๑๕
ปัญหาความคงการบุตร หรือมีบุตรมากเพื่อเป็นที่พึ่งหรือช่วย	
แรงงาน	๙๑๕
ประโยชน์ส่งเสริมทางประเพณีลักษณะ เป็นการจูงใจการ	
เกิด	๙๑๕
มาตรการทางกฎหมาย	๙๑๖
กฎหมายแรงงาน	๙๑๗
ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการคุมครองแรงงาน ลงวันที่	
๑๖ เมษายน ๒๔๙๕	๙๑๗

หน้า

สืบมีลักษณะ	๑๙๖
สวัสดิการ	๑๙๗
กฎหมายเกี่ยวกับสืบมีศรี	๑๙๘
กฎหมายรัฐธรรมนูญ	๑๙๙
สืบมีของชายและหญิง	๒๐๐
การให้พระราชมีค่าเบี้ยราชสันตคิวง์	๒๐๑
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๒๐๒
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ที่ได้ตราขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๙๙	๒๐๓
หัวหน้าครุกรอง ผู้เลือกที่อยู่	๒๐๔
การจัดการสินสมรส	๒๐๕
อ่านจากปักษ์ของบุตร	๒๐๖
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๔)	
พ.ศ. ๒๕๐๙	๒๐๗
ความต้องการอนุญาตจากสามีในการทำการผูกพันสันบุหรี่ที่	๒๐๘
อ่านจากของสามีในการถอนคืนหรือจักซ้ออนุญาต	๒๐๙
กฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน การทำงาน	๒๑๐
๑. การให้ค้างลูกจ้างชายหญิงเท่านั้น	๒๑๐
๒. การจักซ้อกำหนดค่าตอบแทนค่าเบี้ยค่าคลังที่จะเข้าทำงานหรือรับราชการ	๒๑๑
๓. การกำหนดค่าสมบัติในการมีบุตรหรือเคยมีบุตร	๒๑๒
๔. การเลิกจ้างเพราการหมั้น การตั้งครรภ์ การสมรส	๒๑๓
๕. ความเท่าเทียมกันในค้านอื่น ๆ	๒๑๔
กฎหมายยา	๒๑๕
การขยายคุณกำเนิด	๒๑๖
การโฆษณายา	๒๑๗

หน้า

ยาทำให้แห้งลูกหรือยาขับรังคูอย่างแรง	๑๕๐
ยาคุณกำเนิด	๑๕๑
การทำแห้ง	๑๕๒
ความหมาย	๑๕๒
ผลต่อปัญหาประชากร	๑๕๓
เงื่อนไข การปฏิการทำแห้ง	๑๕๔
๑. สุขภาพของหญิง	๑๕๔
๒. หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำการทำความผิดกฎหมาย	๑๕๕
การปฏิการทำแห้งอื่น ๆ	๑๕๕
๑. เศกฉะเกิมมาโดยไม่ปกติ	๑๕๖
๒. ความสัมพันธ์ทาง เพศระหว่างบุคคลผู้สืบสานโภทโน้มีกลิ่น	๑๖๓
๓. หญิงมีอายุน้อย	๑๖๔
๔. สุขภาพของเด็กที่มีรีวิต	๑๗๐
๕. การคุณกำเนิดตามเหลว	๑๗๑
๖. เงื่อนไขทางเศรษฐกิจ	๑๗๒
รายละเอียดข้อพิจารณาเกี่ยวกับการทำแห้งบางประการ	๑๗๕
๑. ผู้กระทำ	๑๗๕
๒. สถานที่กระทำ	๑๗๕
๓. ความยินยอม	๑๗๖
๔. ระยะเวลา	๑๗๖
การทำหมัน	
ความหมาย	๑๗๗
ผลต่อประชากร	๑๗๗
กฎหมายอาญาเกี่ยวกับการทำหมัน	๑๗๘
กรณีที่ยอมรับ	๑๗๙

หน้า	
ระเบียบการทำมัน	๑๕๗
การทำมันโดยสมัครใจ	๑๕๘
การทำมันโดยบังคับ	๑๖๐
รายละเอียด ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการทำมันบางประการ	๑๖๑
๑. ผู้กระทำ	๑๖๑
๒. สถานที่กระทำ	๑๖๓
๓. ความยินยอม	๑๖๔
๕. มาตรการทางกฎหมายสำหรับบุคคลบางจำพวก	๑๖๖
ชาวเช่า	๑๖๖
ผลตอบรับจากการเพิ่มของประชากร	๑๖๖
มาตรการทางกฎหมาย	๑๖๗
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕	๑๖๘
พระราชบัญญัติการห้ามเปลี่ยนราษฎร พ.ศ.๒๔๙๙	๑๗๐
พระราชบัญญัติบัญญัติประจําตัวประชาน พ.ศ.๒๕๐๕	๑๗๐
คนเข้าเมือง	๑๗๙
ความหมาย	๑๗๙
ผลตอบรับประชากร	๑๗๙
๖. มาตรการทางกฎหมาย	๑๘๔
พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.๒๕๒๙	๑๘๔
พระราชบัญญัติการเนรเทศ พ.ศ.๒๕๙๙	๑๘๖
พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๙๙	๑๘๖
พระราชบัญญัติกำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ.๒๕๙๙	๑๙๗
ประกาศของคณะกรรมการปฏิริหาริ ฉบับที่ ๓๓๓	๑๙๘

บุคคล	.....	๒๐๔
ผลตอบรับจากผู้สำรวจ	.....	๒๐๕
มาตรการทางกฎหมาย	.....	๒๐๖
ผู้ถือภัย	.....	๒๐๗
ความหมาย	.....	๒๐๘
ผลตอบรับจากผู้สำรวจ	.....	๒๐๙
มาตรการทางกฎหมาย	.....	๒๑๐
๖. กฎหมายห้ามบุคคลบางประเภทสมรส	.....	๒๑๑
บุคคลที่ถูกห้ามหรือจำกัด	.....	๒๑๑
แนวความคิดในการจำกัดจำนวนบุตรหรือจำกัดขนาดครอบครัว	.....	๒๑๒
เหตุผลที่จำกัด	.....	๒๑๓
ปัญหาการจำกัดสิทธิ	.....	๒๑๓
๗. สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	.....	๒๑๓
บรรณานุกรม	.....	๒๕๑
ภาคผนวก	.....	๒๕๒
ประวัติ	.....	๒๕๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญค่าวาง

หน้า

ตารางที่

๑.	ประชากรของโลก	๔
๒.	ประชากรของประเทศไทย	๖
๓.	ประชากรของบางประเทศ	๘
๔.	อัตราการเกิดของประชากรไทยและของบางประเทศ	๙
๕.	อัตราการตายของประชากรไทยและบางประเทศ	๑๒
๖.	อัตราการเพิ่มโดยธรรมชาติของไทยและบางประเทศ	๑๔
๗.	อัตราการเพิ่มแต่ละปีของประชากรไทยและบางประเทศ	๑๖
๘.	การเพิ่มของประชากรในอัตราต่าง ๆ	๑๘
๙.	ขนาดครอบครัวของบางประเทศ	๑๙
๑๐.	อายุการสมรสของชายและหญิง	๒๑
๑๑.	อัตราการสมรสจำแนกตามอายุของชายและหญิง	๒๓

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**